

DE GROENE TAFEL (1981)

DOOR FRED VAN DER WERFF

Eind januari 1981 viel vrij onverwacht een oproep in de bus om te verschijnen als *getuige* "ter zitting" voor de Raad voor de Scheepvaart te Amsterdam en wel over zes dagen! Amper tijd om je voor te kunnen bereiden en wat kun je nog meer doen dan je "loodsverklaring" nog maar eens door te nemen.

Waar ging het over? Begin januari 1980 werd ik om 22.45 aan boord besteld voor een "vertrekkertje" uit de Spoorweghaven naar zee. De lengte over alles was 48 meter. Het schip tot zijn merk geladen met raapzaad in bulk. Diepgang 33 dm goed zicht een noordoostelijk windje kracht 2 en vlak voor "stille water". De Nederlandse kapitein had zijn vrouw aan boord, vierde zijn verjaardag kortom, gezelligheid kent geen tijd (je voelt 'm al komen).

Ter hoogte van de Nw Matex Vlaardingen werd een "verhaler" gemeld van Matex 16 naar de 1ste Petroleumhaven Pernis. Dwars van steiger 14 van de Nw Matex kregen we de melding van Tankhoofd Radar:" Heb gedachte loods! Er komt een binnenvaarder uit de Koningin Wilhelmina Haven." Niks aan de hand nog, ware het niet dat dit vaartuig -na eerst later bleek een met stookolie geladen tankerlichter te zijn- bakboord uit draaide en recht op ons af kwam op een afstand van ongeveer 450 meter en hierin volhardde. Alle registers werden opengetrokken (wal en schip) om de aandacht te vestigen van de schipper op het acute gevaar. Doch alle pogingen die in het werk werden gesteld ter voorkoming van aanvaring waren te vergeefs. De klap was hard en de ravage op het voorschip enorm, zelfs de bolders van de lichter lagen op het verkeerde dek en de kans op afzinken was groot. Om geen verder risico te lopen werd in de K.W. haven afgemeerd om eventueel zinken te voorkomen en de schade vast te stellen. Gelukkig had niemand letsel opgelopen. Door de bevoegde instanties

werd proces-verbaal opgemaakt. Einde reis denk je dan, maar dat bleek een illusie. Het venijn zit altijd in de staart!

Ter herinnering: "droge wetten" als onderdeel van scheepvaartwetten & administratie, een van de 21 eindexamenvakken Hogere Zeevaart School BS cursus en specifiek daarvan het onderdeel **De Raad voor de Scheepvaart**.

Er werd je ingeprent zorg ervoor dat je niet voor deze Raad moet verschijnen, zeker niet als **betrokkene** (lees verdachte).

Op de eerste plaats heeft de Raad de taak onderzoek te doen naar de oorzaken van een voorgevallen scheepsramp. Op de tweede plaats heeft de Raad de bevoegdheid -in geval van schuld- de betrokkenen (kapitein, sloopofficieren) een disciplinaire straf op te leggen, ook in het geval dat een kapitein zich had misdragen ten opzichte van schepelingen, rederij, bevrachters enz.

Er moest vooral lering worden getrokken, soms met (leed) vermaak. Maar werd er eigenlijk op de zeevaartschool wel eens stilgestaan bij de particuliere gevolgen die dat kon hebben na een disciplinaire maatregel? Daar werd niet over gerept maar één ding werd wel duidelijk "dat nooit".

Alle goede voornemens ten spijt, had ik na 20 jaar toch de twijfelachtige eer om voor de "groene tafel" te mogen (moeten) verschijnen; weliswaar als **getuige**.

Het heeft nogal wat voeten in aarde gehad met de leidinggevenden van het toenmalige Rijksloodswezen om te kunnen verschijnen voor de Raad, want hoe was dat nu wettelijk geregeld?

In de Schepenwet artikel 11, paragraaf 1 staat het omschreven hoe je *behoorlijk* dient te worden opgeroepen. Daar was geen sprake van.

De zitting had plaats des voormiddags om 11.00 uur in 's Raads lokalen in het Beursgebouw ingang Oudebrugsteeg 11 te Amsterdam.(zie foto)

De scheepsverklaring en de loodsverklaring waren eerder overlegd.De secretaris van de Raad was behulpzaam en daar was alles mee gezegd. Het werd niet nodig geacht en ook niet gevraagd de overige leden van de Raad voor te stellen, noch welke discipline ze vertegenwoordigden.

Een van de heren, een inspecteur van de scheepvaartinspectie, deed de bevraging. Tot mijn verbijstering werd ik op een overrompelende wijze in de hoek gezet als **betrokkene** en op die plaats wil je juist niet zitten!. Zie de wijze lessen op de zeevaartschool.

Een naar gevoel van onmacht bekruipt je als je gewaar wordt dat de **bevraging** abrupt overgaat in **ondervraging**, zeg maar verhoor en wel op een dusdanige manier dat het beroep van loods (niet

alleen persoonlijk maar de hele beroepsgroep) op ernstige wijze in het discredit wordt gebracht. Dat steekt, zelfs nu nog na 40 jaar! Enfin, een ervaring rijker (dat kwam later nog goed van pas) en een illusie armer.

De uitspraak van de Raad die later volgde gaf gelukkig én ter opluchting, moet ik er eerlijkheidshalve erbij zeggen, een totaal ander beeld (dossier 12833).

Thans resideert het "Tuchtcollege voor de Scheepvaart" op het zelfde adres. Er zijn ook register loodsen lid van dit illustere college. Terugblikkend bedenk ik me zo: zou je niet moeten overwegen om je op enigerlei wijze te laten bijstaan of laten voorlichten als je onverhoopt voor de groene tafel moet verschijnen, niet alleen om je emoties te beteugelen als je meent onheus te zijn behandeld, maar ook gezien de veranderde houding van de overheidsinstanties ten opzichte van de burger.

N.B. namen van personen en de betrokken vaartuigen zijn opzettelijk weggelaten, maar wel bekend.